

Regina Viljasaar pakkus välja hulga ideid, kuidas asulat senisest toimivamaks muuta, illustreerides oma juttu näidetega Skandinaaviast ja mujalt Euroopast. Urmas Luik

Audru vald kutsus appi urbanistid

Silja Joon

MTÜ Linnalabor on Tallinnas tegutsev linnateemade kompetentsikeskus, kus töötavad eksperdid esitlesid eelmisel nädalal Audru vallamajas oma tulevikuvisiooni Audru asulast.

Linnalaborit esindasid vallamaas toimunud Audru ruumikava esitlusel Maria Derlõs, Regina Viljasaar ja Kaie Kuldkepp, kes suurele Audru keskasula kaardile olid joonistanud mitmesuguseid põnevaid ideid, mille abil annaks muuta vallakeskuse senisest atraktiivsemaks, sidusamaks ja elanike vajadustele vastavamaks.

"Tegu pole planeeringu, vaid kontseptsiooni ja visiooniga," rõhutasid eksperdid, kes palusid end nimetada urbanistideks.

Juttu oli Audru purskkaevu-ga keskväljaku rajamisest, aleviku sissepääsudest, asula jõujoonetest, uute korrusmajade paiknemisest ja paadisillaga jõepromenaadist.

Leiti, et mõisakompleks võiks olla rohkem eksponeeritud kui praegu – see on Eesti üks terviklikumaid, ent jääb praegu külastaja eest varju. Parandada tasuks ligipääsu jõele, samuti tasuks mõelda tervikliku radade süsteemi rajamisele eri piirkondade vahel.

"Teie väiksel paisjärvel avaneb väga uhke vaade, seda võiks paremini ära kasutada," soovitas Viljasaar muu hulgas.

Laiali valguv asula

Audru vallavanem Siim Suursild rääkis, et Audru asula kujundamisega tehti algust juba 500 aasta eest, kui hakati rajama mõisakompleksi. Järgmine suurvisioon asulast pandi paberile 1970ndatel, mil asuti kavandama Audru sovhoosi sööklat ja tervisekeskust.

Viiimastel aastakümnetel on Audrut arendatud ebakorrapäraselt. Alevik on laiali valguv üksus: see algab Tiigi elamurajooniga, vallastidamest kolme kilomeetri kaugusel asub kool, kesk-asula on hajali ja sellest hoopis

MTÜ Linnalabori urbanist

Regina Viljasaar

Meie ettevõtte on loonud varem tulevikuvisioone Harjumaal Saue vallas ja Saaremaal. Koostööd Audru vallaga alustati märtsis. Linnalabori töötajad said vallalt hulga alusinformatsiooni, samuti teabe kavandamisel oleva kohta. Siis lasti meid Audru peale lahti, oleme sõitnud siin palju ratastega ringi, teinud intervjuusid kohalikega, et siinset konteksti paremini tundma õppida.

Väljastpoolt tulijale on siin väga äge. Audru märksõnad võiksid olla mõnus ja mugav Pärnu lähedane väikelinn, kus saavad kokku jõgi, meri ja mets, mõisakultuur ja ajalugu. Väärtusi on siin lademes, aga need ei pääse nii hästi esile, kui võiks.

eraldi paikneb kunagise rebasefarmi elurajoon.

Audru alevis elab 1500 inimest, neist umbes 250 Tiigi elamurajoonis, omaaegse rebasefarmi alal ligi 400 ja alevi südames vaid napilt 500 inimest. Keskuses elab liiga vähe inimesi, et seal saaks korralikult kohvikut, juuksurialongi või lillepoodi pidada, tões vallavanem. Teenuste pakumiseks napib klientuuri, samal ajal on palju vaba kasutamata ruumi, parke ja muid rohealasid.

Suursilla sõnade kohaselt ei ole Audru ruumikava kahekolme aasta teema, selle kaudu mõeldakse ette 40–50 aasta peale: isegi kui Audruga liidetakse muid omavalitsusi või on Audru sunnitud liituma Pärnu linnaga, jääb see lokaalseks mikrokeskuseks. "Tahame luua toimiva keskuse ja peame sellele juba praegu mõtlema," selgitas Suursild.

Linnalabori töötajad tegid kohalike elanikega anonüümseid intervjuusid. "Nad said teada

Audru vallavanem

Siim Suursild

Mõtlesime, et enne kui hakame aleviku detailplaneeringut tegema, palume Linnalabori inimestel, kes on analoogsed töid teistes piirkondades juba teinud, anda sõltumatu hinnang, kuidas midagi planeerida. Tahame luua toimiva keskuse ja peame sellele juba praegu mõtlema. Kuna vallamaja vastas on suured vabad alad, annab Linnalabori töö aluse, kuidas seda ala süstemaatiliselt ja läbimõeldult arendama hakata.

paljude vallaelanike ootused elukeskkonna kujundamise suhtes. Sel informatsioonil on meile suur väärtus," märkis vallavanem.

Audrus ruumi jätkub

Vallavanema jutu järgi on Pärnu ilmselgelt Tallinna ja Tartu järel tõmbekeskus number kolm ja kõigil inimestel pole jõukohane soetada elamist Pärnuses, nii vaadataksegi ringi linna ümbritsevatel valdades.

"Audru vald konkureerib elanike pärast ülejäänud omavalitsustega. Oleme heas mõttes konkurendid Sauga, Paikuse ja Tahkuranna valla ja Sindi linnaga. Meil peaks olema midagi silmanähtavat, millega teistest eristuda," rõhutas Suursild.

Audru väärtused on jõgi ja mõisasüda. Seni on jõgi ja jõekaldad leidnud vähest kasutamist, tões vallavanem. Miks mitte luua tulevikus jõekaldale mikropromenaad väikepaadisadamaga, mis annab võimaluse pääseda avalikku veeteed pidi Pärnu lahele kalastama või Valgeranda, pakkus Suursild.

Audru lõplik ruumikava antakse lähiajal vallavalitsusele üle ja juba tuleval aastal loodab vald jõuda Audru keskasula detailplaneeringu koostamiseni.